

การสรุปสมชานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงเวลา พ.ศ. 2523 - 2531

...ภาษาฉาษาหรือสมชานามที่ปรากฏอยู่โดยทั่วไปนั้น เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน จนไม่มีใครสามารถบอกได้ว่าเกิดขึ้นเมื่อใด ฉบับใดเป็นผู้ริเริ่ม จนถึงปัจจุบัน ดูคล้ายกับว่าเป็นการสืบทอดเจตนาธรรม์จากคนรุ่นก่อน ...

(วีระพงษ์ ยาวะโนภาษ, สัมภาษณ์ 24 พ.ย. 2533)

จากคำกล่าวข้างต้น นับเป็นการยืนยันถึงการใชภาษาของหนังสือพิมพ์ไทยที่มีการใช้ภาษา อย่างไม่เป็นทางการที่มีมานานอย่างต่อเนื่องจากนักหนังสือพิมพ์รุ่นก่อน ถ่ายทอดมาจนถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งใน ทัศนะของนักหนังสือพิมพ์ถือเป็นเรื่องปกติและธรรมดา แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยพยายามที่จะศึกษาการ ใช้สมชานามปรากฏอยู่ในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้อย่างไรโดยพิจารณาเบื้องต้นไปถึงกระบวนการสร้างการ ถ่ายทอดความหมาย การใช้สมชานาม และผลกระทบที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ได้ทราบเงื่อนไขของการ คงอยู่ของสมชานามที่มีมาโดยที่ไม่มีใครทราบจุดเริ่มกันว่าเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อใด ทำไมจึงมีการใช้มาจนถึง ปัจจุบัน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่มีการใช้สมชานามอย่างแพร่หลายฉบับหนึ่ง ดังจะได้สรุปกระบวนการ ทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาดังต่อไปนี้

เนื่องจากเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่วิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากตัวบท(text) และจาก การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน จากการศึกษาตัวบทของไทยรัฐ ทั้งหมด 438 ฉบับนั้น สามารถสรุปถึงลักษณะทั่วไปทั้งหมดของสมชานามที่ปรากฏ 97๗ ชื่อ แยกตามกลุ่ม เป้าหมายของการตั้งชื่อเป็น 2 กลุ่มคือ

1. บุคคล แยกได้เป็น 7 ประเภท

1.1 กลุ่มบุคคลที่เป็นนักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรี เป็น กลุ่มที่ได้รับสมชานามมากที่สุดตามบทบาทของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารประเทศในแต่ละช่วงบุคคลที่มี สมชานามมากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี 39 ชื่อ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช 31 รายชื่อ

1.2 ข้าราชการของรัฐ มีข้าราชการทหารเป็นกลุ่มที่มีสมญานามมาก โดยเฉพาะ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก และพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เพราะเป็นข้าราชการทหารระดับสูง มีบทบาทต่อการบริหารประเทศ ซึ่งนอกจากข้าราชการทหารแล้ว ยังสามารถแยกได้เป็นข้าราชการระดับสูงต่าง ๆ เช่น ตำรวจ และพลเมือง นอกจากนี้ยังมีการตั้งสมญานามให้แก่ข้าราชการท้องถิ่นโดยทั่วไปด้วย

1.3 นักธุรกิจ สามารถแยกได้เป็นนักธุรกิจในเมืองกรุง และในท้องถิ่น ทั้งนี้ในระดับประเทศ ยังสามารถแยกกลุ่มนักธุรกิจเป็นนักธุรกิจตามลักษณะธุรกิจได้ด้วย

1.4 ผู้ประกอบอาชีพบันเทิง เป็นกลุ่มที่มีการใช้สมญานามค่อนข้างน้อย โดยมีการตั้งชื่อให้กับ 3 กลุ่มบุคคล คือ เป็นดารานักแสดง นักร้อง และผู้อยู่เบื้องหลังงานบันเทิง

1.5 ผู้ประกอบอาชีพกีฬา คือ กลุ่มบุคคลที่มีการตั้งชื่อให้อยู่ตลอดเวลา ในการวิเคราะห์แยกได้ตามประเภทของกีฬา และบุคคลที่อยู่เบื้องหลัง

1.6 ชาวต่างประเทศ คือกลุ่มบุคคลที่มีปรากฏอยู่ในทุกสาขาอาชีพ ตั้งแต่ชาวต่างประเทศที่เป็นนักการเมืองระดับผู้บริหารประเทศ ดารา นักกีฬา และอื่น ๆ ส่วนใหญ่ของชื่อได้มาจากการแปลจากชาวต่างประเทศ

1.7 ประชาชนทั่วไป คือ กลุ่มบุคคลที่มีโอกาสเป็นข่าวแยกพิจารณาได้เป็นกลุ่มนิรนามบุคคล กลุ่มบุคคลผู้มีพฤติกรรมที่รู้จักกันทั่วไป บุคคลที่มีความผิดปกติ และนักข่าวไทยรัฐ

บุคคลทั้ง 7 ประเภทที่ได้รับสมญานามปรากฏอยู่ทุกหน้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐความมากน้อยขึ้นอยู่กับบทบาทของบุคคลที่มีต่อสังคม ที่น่าสังเกตคือ นักกีฬาจะมีการใช้สมญานามสม่ำเสมอ แม้ว่าจำนวนสมญานามจะมีน้อยกว่าบุคคลที่เป็นกลุ่มนักการเมือง แต่ใช้ตลอดเวลา

2. สิ่งที่ไม่ใช่บุคคล แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1 วัตถุ สิ่งของ ที่ไม่บุคคล

2.2 สัตว์

2.3 เหตุการณ์เป็นข่าว

สิ่งที่ไม่ใช่บุคคลแม้จะไม่ใช่เป้าหมาย แต่ก็มีปรากฏอยู่โดยตลอด ซึ่งจากการศึกษามีทั้งสิ้น 106 รายชื่อ จึงเป็นชื่อส่วนน้อยเท่านั้น

ลักษณะทั่วไปที่ปรากฏทั้งหมดดังกล่าว ผู้วิจัยได้พยายามจัดกลุ่มเพื่อให้ทราบที่มาหรือปัจจัยกำหนดของการได้ชื่อต่าง ๆ จากการวิเคราะห์พิจารณาได้ว่า สมญานามทั้งหมดที่พบเกิดจากวิธีการตั้งชื่อที่ได้จากปัจจัย 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยกำหนดที่ได้จากลักษณะเฉพาะของสื่อหนังสือพิมพ์เป็นลักษณะเฉพาะที่ได้จากความไม่เป็นทางการของการนำเสนอข้อความต่าง ๆ ทั้งนี้สามารถวิเคราะห์ได้จาก หน้าที่มีสมญานามมากที่สุดตามลำดับที่มีอยู่ 3 หน้า 1 คอลัมน์ คือ หน้า 4, หน้ากีฬา, คอลัมน์สำนักข่าวหัวเขียวและหน้าหนึ่งซึ่งทั้ง 3 หน้า 1 คอลัมน์ ลักษณะการนำเสนอจะไม่เป็นไปตามรูปแบบ การเขียนข่าวโดยตรง แต่มีลักษณะเป็นการเขียนแบบไม่ทางการสูง จากวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่านอย่างรวดเร็ว และไม่เครียด ทั้งนี้เพราะจากลักษณะหน้าและคอลัมน์ดังกล่าว เป็นเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจเป็นหลัก มีเพียงหน้ากีฬาเท่านั้นที่ไม่ใช่เรื่องหนัก แต่มีความเคลื่อนไหวของความสนุกสนานสูง

นอกจากความไม่เป็นทางการของการนำเสนอเป็นตัวกำหนดสมญานามแล้วความจำกัดของพื้นที่ก็มีส่วนที่จะกำหนดให้เกิดสมญานามได้ กล่าวคือ หน้าที่มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่คือ หน้าแรกของฉบับโดยเฉพาะพาดหัวข่าวที่มักปรากฏเป็นชื่อที่ตั้งเป็นสมญานามให้แก่บุคคลที่เป็นประชาชนทั่วไป

2. ปัจจัยกำหนดที่ได้จากการแสดงออกของสิ่งที่เป็นข่าว หมายถึงสิ่งที่เป็นข่าวแสดงออกผ่านสายตานิทัศน์หนังสือพิมพ์ ในการวิเคราะห์สามารถแยกการแสดงออกของสิ่งที่เป็นข่าวได้เป็น 9 กลุ่มคือ

1. จากพฤติกรรมหรือการกระทำ
2. วิจารณ์จากสถานภาพทางสังคม
3. จากบุคลิกภาพภายนอก
4. จากความอาวุโส
5. อาชีพ
6. จากชื่อ
7. ภูมิสำเนา
8. งานที่มอบหมายขณะนั้น
9. การกระทำในอดีต

ส่วนปัจจัยกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่บุคคลเกิดจากปัจจัยที่แยกได้เป็น 10 กลุ่มคือ

1. จากลักษณะเฉพาะประจำตัว
2. จากสัญลักษณ์ประจำตัว
3. จากลักษณะภายนอก
4. จากชื่อเดิม
5. จากการแสดงความเป็นเจ้าของ
6. จากสถานภาพ
7. จากภูมิสำเนา
8. จากภาระการกระทำ
9. จากสถานการณ์
10. จากผลงานในอดีต

ไม่ว่าปัจจัยกำหนดของสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการตั้งชื่อจะได้มาจากปัจจัยตัวใดก็ตาม สมญา-นามจะเป็นชื่อที่ผู้เขียนพยายามสะท้อนจากสิ่งที่พบเห็นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการพาดพิงที่อาจส่งผลกระทบต่อในทางเสื่อมเสียแก่บุคคลได้

อย่างไรก็ตามแม้จะมีปัจจัยกำหนดที่ได้มาจากลักษณะที่แตกต่างกัน สิ่งทีพบอีกส่วนหนึ่งของสมญานามก็คือ สมญานามแต่ละชื่อจะปรากฏความหมายแตกต่างกันไปด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ว่าความหมายของสมญานามนั้นมีการสื่อความกับผู้อ่านอย่างไร ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาโดยละเอียดในบทที่ 6 โดยมีทฤษฎีสัญญาวิทยาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ พบว่า สมญานามแต่ละชื่อคือ ตัวอักษรที่เป็นสัญลักษณ์หนึ่งที่สื่อความหมายไปยังผู้อ่าน ประกอบขึ้นด้วย ตัวหมาย (signifier) และตัวหมายถึง (signified) โดยมีความคิดในใจ (concept) ของผู้สร้างเป็นตัวสร้างตัวหมายถึงขึ้นมา และตัวสัญลักษณ์นี้จะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อมีความสัมพันธ์ (relation) กับสิ่งอื่น ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถอธิบายความหมาย

ได้ใน 3 ลักษณะ คือ Diachronic Synchronic และ code ทั้งนี้และทั้งนั้น code คือ โครงสร้างที่คอยควบคุมความหมายที่เกิดจากความสัมพันธ์อีกทีหนึ่ง

การที่ตัวสมญานาม หรือ ตัวสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายได้ส่วนหนึ่งเกิดจากการถ่ายทอดความหมายจากวิธีความเปรียบจากการวิเคราะห์พบว่า สมญานามใช้ความเปรียบใน 4 ลักษณะ คือ

1. อุปลักษณ์ (Metaphor) 2. นามนัย (Metonym) 3. สมพจน์นัย (Synecdoche) 4. อติพจน์ (Hyperbole) 5. บุคลาธิษฐาน (Personification) 5. แบบปฏิวาทะ (Oxymoron)

ความเปรียบที่ใช้อยู่ทั่วไปในสมญานามทั้ง 5 ลักษณะ ปรากฏว่าความเปรียบแบบอุปลักษณ์มีจำนวนมากที่สุด เพราะมีลักษณะเป็นการเปรียบเหมือน อย่างไรก็ตามความเปรียบที่ใช้ในสมญานามทั้งหมดแต่ละชื่อสามารถที่จะให้นัยยะแห่งความหมายได้แตกต่างกันใน 2 ประเภทคือ ความหมายนัยตรง และความหมายนัยประหวัด ความหมายนัยตรงมีพบน้อยกว่านัยประหวัดที่ให้ความหมายโดยอ้อม ไม่กล่าวถึงบุคคลโดยตรง จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การให้ความหมายชื่อบุคคลโดยอ้อมน่าจะเป็นทางออกหนึ่งของสังคมที่ไม่สามารถกล่าวถึงสิ่งใดได้อย่างตรงไปตรงมา อันจะเป็นการก้าวล้ำเข้าไปในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยเฉพาะความหมายโดยนัยประหวัด ผู้ที่จะสามารถเข้าใจสมญานามนั้นได้ จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจผู้ที่ให้สมญานาม ที่มีทัศนคติความคิด และความเชื่อแฝงฝัง (Myth) อันเป็นผลผลิตทางวัฒนธรรมที่ควบคุมอยู่ยกระดับหนึ่ง นั่นคือ หากพิจารณาตามแนวคิดของ Barthes ในเรื่องระดับการสร้างความหมายแล้ว อธิบายได้ว่า "การสร้างความหมายถูกแทรกด้วยค่านิยม และระบบทางวัฒนธรรม" ในลักษณะที่ปรากฏเป็นรูปแบบ (form) จะให้ความหมายนัยแฝง แต่หากมองลึกเข้าไปในตัวเนื้อหภายในสมญานามแล้ว จำเป็นต้องเข้าใจความเชื่อแฝงฝังของบุคคลผู้สร้างด้วยโสดหนึ่ง

การกำหนดความเข้าใจระดับของความหมายดังกล่าวจะนำไปสู่ความเข้าใจในเรื่องการสร้างสมญานามที่มีรูปลักษณ์หรือตัวอักษรเหมือนกัน แต่ให้ความหมายแตกต่างกัน เช่น "เจ้าพ่อช่อง 7 สี" และ "เจ้าพ่อยาเสพติด" เป็นต้น กล่าวคือ "เจ้าพ่อช่อง 7 สี" ให้ความหมายเชิงบวกขณะที่ชื่อ "เจ้าพ่อยาเสพติด" เป็นชื่อให้ผลทางลบ เพราะกล่าวถึงผู้ทำผิดกฎหมาย ทั้งที่มีการใช้คำว่า "เจ้าพ่อ" นำหน้าเช่นกัน

ความหมายที่เกิดขึ้นกับสมญานามแต่ละตัว ยังสามารถถ่ายทอดความหมายออกไปได้ตามระยะเวลา มากหรือน้อย หรือที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ ถึงการสิ้นสุดของความหมายนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการคือ

1. ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เป็นข่าว 2. บทบาทของสิ่งที่ได้รับสมญานามนั้น 3. ระยะเวลาของการเป็นข่าว ซึ่งเงื่อนไขแต่ละข้อล้วนให้ความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับการคงอยู่ของความหมายกล่าวคือ ชื่อใดที่ปรากฏอยู่

บทไหนหนังสือพิมพ์ได้นาน เช่นคำว่า "ป่าเปรม" พิจารณาได้ว่า เนื่องจากเป็นบุคคลที่แสดงบทบาทในฐานะนายกรัฐมนตรียุคหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารประเทศ ภายในช่วงเวลา 8 ปี ชื่อที่ปรากฏจึงอยู่ได้นานกว่าชื่ออื่น ๆ

นอกจากนี้ไม่ว่าสมญานามจะถูกสร้างขึ้นมา และมีการถ่ายทอดออกไปอย่างไร สมญานามแต่ละชื่อที่ปรากฏสามารถแยกได้เป็น 2 รูป แบบตามทัศนะของ Peirce ที่แบ่งสัญชานออกเป็น 3 รูปแบบคือ Icon Index และ Symbol แต่สมญานามที่พบส่วนใหญ่เป็นในรูปของ Index และ Symbol เท่านั้น

สิ่งที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ถือได้ว่าเป็นส่วนของการแสดงให้ทราบถึงกระบวนการสร้างและการถ่ายทอดความหมายของสมญานาม ซึ่งเท่าที่ปรากฏความหมายที่มีอยู่หลายระดับดังกล่าว ทำให้สมญานามมีอิทธิพลต่อสังคมและต่อปัจเจกบุคคลที่เป็นทั้งผู้อ่านและผู้ได้รับสมญานาม บทที่ 7 ผู้วิจัยได้พยายามศึกษาถึงผลตามมา ที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการสร้างสมญานาม การศึกษาถึงผลกระทบ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องหน้าที่ของสื่อมวลชนมาพิจารณา ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกันได้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากบุคคลที่ได้รับสมญานามโดยตรง ประกอบการศึกษาอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้ได้ทัศนะความคิดในเรื่องลึก ได้ผลสรุปดังนี้

หนังสือพิมพ์กับสมญานาม เป็นสิ่งที่ถือเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของสื่อมวลชนในการตรวจตราระวังภัยให้แก่คนในสังคม ในฐานะเป็นผู้ควบคุมหลักศีลธรรมอันดีของคนในสังคม ด้วยการเปิดเผยพฤติกรรมของคนในสังคมที่เบียดเบียนไปจากหลักศีลธรรมที่เป็นที่ยอมรับ เมื่อคนในสังคมรับทราบการเปิดเผยจากสื่อมวลชนเช่นนี้ ผลที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ ผู้รับสารของสื่อมวลชนจะสนับสนุนส่งเสริมหรือไม่ขึ้นเชมกับพฤติกรรมของคนในข่าวไปด้วย

ความไม่เชมหรือการสนับสนุนส่วนหนึ่งเกิดจาก การให้สมญานามของหนังสือพิมพ์ที่แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมและไม่เหมาะสมของพฤติกรรมที่ถูกถ่ายทอดออกมา ขณะเดียวกับความหมายที่ได้จากความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมนี้ แสดงได้ด้วยการให้ความหมายดีหรือไม่ดี นอกเหนือไปจากนัยยะแห่งความหมายที่ได้กล่าวไปแล้ว ความหมายดีหรือไม่ดีที่ปรากฏนับเป็นอิทธิพลส่วนหนึ่งที่ได้จากการทำหน้าที่สอดส่องดูแลคนในสังคมของสื่อมวลชน อิทธิพลส่วนนี้ Lazarsfeld เรียกว่า การให้สภาพภาพบุคคล เนื่องจากความสามารถกำหนดสภาพภาพบุคคลได้ กล่าวได้ว่าสมญานามส่งผลกระทบต่อบุคคลในอันที่จะทำให้สภาพภาพบุคคลลดหรือเพิ่มลงได้

ในส่วนของผู้ได้รับผลกระทบจากสมญานามโดยตรง ผู้วิจัยวิเคราะห์จากปฏิกริยาแสดงออกขณะให้ทัศนะความคิดเห็น ทำให้ทราบว่า ผู้ได้รับผลกระทบจากการให้สมญานามสามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะคือ 1. ยอมรับโดยไม่ได้คิดโต้แย้ง 2. ยอมรับแบบมีการต่อต้านอยู่ภายในตัวเอง

ทั้งสองกลุ่มหากพิจารณาโดยรวมอธิบายได้ว่าต่างไม่ถือสา หรือเอาความกับหนังสือพิมพ์ในการที่ตั้งชื่อให้กับพวกตน โดยเฉพาะในกลุ่มแรกจะยอมรับโดยดุษฎี เพราะเป็นกลุ่มที่ได้ชื่อส่วนใหญ่เป็นชื่อเชิงบวก จึงไม่มีผลกระทบต่อตนมากนัก แต่หากมีคำใดที่ส่งผลในทางไม่ดี จะรู้สึกเสียใจ และอาจมีการตักเตือนอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนกลุ่มที่มีการต่อต้านในใจ ภายนอกโดยทั่วไปจะมีลักษณะคล้ายกลุ่มที่หนึ่ง แต่จะแสดงอารมณ์ไม่พึงพอใจ เมื่อได้พูดถึงชื่อเหล่านั้น และน่าสังเกตว่า กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่มักจะได้ชื่อที่เป็นเชิงลบ นอกจากนี้กลุ่มที่สองจะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเองสูง ทำให้ไม่รู้สึกละอายที่หนังสือพิมพ์จะมองตนเช่นนั้น เพราะเห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นพวกความรู้ต่ำ ขณะเดียวกันบุคคลในกลุ่มนี้จะมองผู้อ่านเป็น 2 ประเภทที่สามารถแยกแยะได้ว่าหนังสือพิมพ์พูดถึงตนในลักษณะใด

สรุปได้ว่า สมญานามที่เกิดขึ้น เกิดจากกระบวนการสร้างความหมายที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นถ่ายทอดไปยังผู้รับสารด้วยการใช้กลวิธีการใช้ภาษาที่ล้นกระตัดรัด แต่สามารถถ่ายทอดไปยังผู้รับได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจง่าย ตามลักษณะเฉพาะของสื่อที่มีพื้นที่จำกัดและการใช้ภาษาไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านอย่างรวดเร็วภายในเนื้อหาสาระที่ค่อนข้างหนัก หรือเครียด

สมญานามที่เกิดขึ้นเกิดจากปัจจัยกำหนดต่าง ๆ ที่ผู้ตั้งมองเห็นจากพฤติกรรม บุคลิกของบุคคลในข่าว โดยที่สมญานามแต่ละชื่อสามารถให้ความหมายแก่ผู้รับสารได้หลายนัยยะ และยังให้ความหมายในเชิงบวกหรือลบได้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ทำให้สะท้อนภาพการกำหนดสถานภาพบุคคลในข่าว ตามหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ต้องคอยระมัดระวังภัยให้แก่คนในสังคม ลักษณะเช่นนี้แม้ผู้ได้รับชื่อเองก็พอใจและไม่คิดที่จะเอาความทางกฎหมายกับสื่อมวลชน จะมีก็แต่เพียงอารมณ์ที่อาจจะโกรธเคืองอยู่บ้าง หากได้รับชื่อที่ไม่ดี

สมญานามจึงเป็นสิ่งที่ เป็นปกติสามัญของสังคมไทยที่มีบรรทัดฐานร่วมกัน ในการตั้งชื่อให้กับบุคคล ใกล้เคียงด้วยการหยิบยกลักษณะบุคลิกของคนที่มีความแปลกเด่นออกมา เรียกขานกันและกัน ทั้งนี้การให้ชื่อในลักษณะ จะไม่มีลักษณะที่เป็นรอยมลทินที่จะติดตัวไปตลอด เพราะสมญานามที่ได้เหล่านี้จะคงอยู่หรือเสื่อมหายไปตามบทบาทของบุคคลนั้น ที่แสดงแก่สังคมส่วนรวมนั่นเอง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาเรื่องสมญาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเวลา พ.ศ. 2523 - 2531 นี้ เป็นการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นในการศึกษาค้นคว้ากว้างขวางและลึกซึ้ง อีกทั้งปริมาณข้อมูลที่จะนำมาศึกษามีจำนวนมาก การพิจารณาคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจึงดำเนินไปค่อนข้างยาก ด้วยผู้วิจัยศึกษาจากการเริ่มพิจารณาที่ตัวสาร (เนื้อหา) ก่อนพิจารณาที่สมญา จึงทำให้สมญาบางข้อที่เป็นที่กล่าวขวัญถึงอย่างมาก หรือรู้จักทั่วกันถูกละเลยหรือไม่อยู่ในกรณีที่จะถูกคัดเลือกมาศึกษา จึงน่าจะมีการศึกษาที่พิจารณาสมญาเป็นหลักก่อน เข้าสู่การพิจารณาคัดเลือกตัวอักษรในโอกาสต่อไป เพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่ครบถ้วนยิ่งขึ้น

2. การศึกษาเรื่องสมญาเป็นการศึกษาการใช้ภาษาสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ที่มีจุดกำเนิดและพัฒนาการค่อนข้างยาวนาน การศึกษาวิเคราะห์ให้ถึงแก่นอย่างลึกซึ้งถึงที่มาของหมายทำได้ค่อนข้างยาก การวิจัยครั้งนี้จึงประสบกับอุปสรรคในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และความน่าเชื่อถือของที่มา หรือความหมายของสมญา เนื่องจากขาดผู้ให้ข้อเท็จจริงโดยตรง จากลักษณะของสมญาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน จนไม่สามารถตรวจสอบถึงต้นตอของคำบางคำได้อย่างแม่นยำ การอธิบายความหมายของคำบางคำ จึงเป็นการคาดเดาทำนายร่วมไปกับข้อเท็จจริงที่ได้จากบริบทของเนื้อหา และจากทัศนะของผู้ตั้งสมญาโดยตรง ซึ่งในกรณีที่ได้จากทัศนะของผู้ตั้งชื่อโดยตรงบางครั้งยังไม่สามารถสรุปได้แน่นอน เช่นเดียวกัน เนื่องจากสมญาที่มีการตั้งแล้วก็หายไป การกลับมาสอบถามถึงสมญาเก่า ๆ บางครั้งผู้ตั้งเองก็อาจลืมเลือนไปบ้าง

3. สมญาเป็นภาษาที่หนังสือพิมพ์แสดงออกผ่านสายตาผู้อ่าน ที่เป็นการศึกษาในแนวทางเน้นที่ตัวอักษร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำทฤษฎีสัญญะวิทยามาใช้ศึกษานั้นยังเป็นเรื่องใหม่อยู่มาก การจะศึกษาให้เข้าใจได้อย่างลึกซึ้งน่าจะมีการศึกษาสื่อมวลชนในแนวทางนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเข้าไปสู่สัญญาวิทยาที่ปรากฏในสื่อมวลชนชนิดอื่นให้มากขึ้น